

Onderwerp

Compensatieregeling voor wijk- en dorpshuizen als gevolg van COVID-19

Datum	15 december 2020	Naam en telefoon	A. Verstraten.
Afdeling	VB	Portefeuillehouder	F. den Brok

Wat adviseer je te besluiten?

1. De exploitatietekorten van de wijk- en dorpshuizen te compenseren voor de periode 16 maart tot 31 december 2020.
2. De exploitatietekorten zoveel mogelijk te dekken uit de te ontvangen en nog aan te vragen compensatiegelden van het Rijk voor de geleden schade door COVID-19 op het gebied van wijk- en dorpshuizen.
3. Het verschil tussen de totale financiële ondersteuning aan wijk- en dorpshuizen en de compensatiegelden van het Rijk voor €108.097,-- als nadeel op te nemen in de jaarrekening van 2020.
4. Dit besluit ter informatie naar de raad te sturen.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Vanwege COVID-19 maatregelen waren veel van de gemeentelijke accommodaties tussen half maart en 1 juni 2020 gesloten. Ook in oktober 2020 was er een sluiting van twee weken.

Enkele wijk- en dorpshuizen bleven beperkt open en werden ingericht als prikpost voor ziekenhuis Bernhove. Andere wijk- en dorpshuizen bleven beperkt open vanwege multifunctioneel gebruik zoals onderwijs, bibliotheek of zorginstellingen. Kleinere wijk- en dorpshuizen bleven dicht tot september vanwege de beperkte ruimte en hiermee te kunnen voldoen aan de geldende richtlijnen van het RIVM. Inmiddels zijn deze (onder voorwaarden) weer open. De gemeenteraad heeft opgeroepen om de vrijwilligersorganisaties en verenigingen zoveel mogelijk te ondersteunen. Derhalve is gevraagd de huur op te schorten dan wel om te zetten in kwijtschelding.

Wijk- en dorpshuizen zijn zich ervan bewust dat een groot deel van de doelgroep de corona-kwetsbare groep is, zowel vrijwilligers als gebruiker.

In onze gemeente hebben wijk- en dorpshuizen hun activiteiten moeten staken. Dit heeft gevolgen voor grote groepen bewoners: zij zijn hun ontmoetingsplek kwijt; missen vaste sociale contacten. Het sociaal anker voor velen valt weg. Onze zorg is dat het voortbestaan van wijk- en dorpshuizen in gevaar komt. Wegvallende opbrengsten van verhuur, grote activiteiten en consumpties maken dat de exploitatie onder grote druk komt te staan. Dit is ernstig omdat het voor wijk- en dorpshuizen elk jaar weer een opgave is om de exploitatie dekkend te krijgen en zij weinig financiële reserves hebben. Juist na de crisis zal de behoefte aan een plek voor ontmoeting groot zijn. Een vitaal wijk- en dorpshuis is dan extra belangrijk. Zij doen dan ook een dringend beroep op de gemeente om alles te doen wat in ons vermogen ligt om de wijk- en dorpshuizen in onze gemeente te ondersteunen, opdat de wijk- en dorpshuizen deze moeilijke tijden overleven en straks weer hun belangrijke functie in de gemeenschap kunnen vervullen

Vanuit het rijk ontvangen we een compensatie voor de misgelopen huuropbrengsten en exploitatiekosten van wijk- en dorpshuizen. Er is door het Rijk € 17 miljoen coronacompensatie aan gemeenten ter beschikking gesteld vanwege de tekorten bij de wijk- en dorpshuizen vanwege sluiting en per 1 juni beperkte openstelling. Berekeningen van de brancheorganisaties toonden al een hogere schade dan dit bedrag.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan de opdracht zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020 – 2023 om de gemeenschapszin mede mogelijk te maken en te faciliteren. Dat doen we door het ontwikkelen en in stand houden van voorzieningen en door de toegankelijkheid zo breed mogelijk te waarborgen. Hierbij sluiten we zo nauw mogelijk aan bij wat de mensen zelf willen en kunnen.

Welk resultaat willen we bereiken?

Met deze maatregel willen we helpen voorkomen dat wijk- en dorpshuizen door de coronacrisis in financiële problemen komen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Met deze maatregel geven we invulling aan ons beleid om de gemeenschapszin te stimuleren door wijk- en dorpshuizen als plek voor ontmoeting te ondersteunen.

We vinden het belangrijk dat inwoners in gemeenschap elkaar kunnen ontmoeten en aan activiteiten kunnen deelnemen wat bijdraagt aan versterken van de sociale veerkracht. We faciliteren dit via de voorzieningen. Door de coronacrisis hebben alle wijk- en dorpshuizen over de hele linie financiële klappen gekregen. In de periode van half maart tot 1 juni en in de tweede helft van oktober 2020 werden veel accommodaties gesloten en konden weinig activiteiten worden georganiseerd. In de overige periodes was er sprake van een beperkte openstelling met beperkte mogelijkheden voor activiteiten vanwege RIVM maatregelen. Op verzoek van de gemeente hebben de wijk- en dorpshuizen de huren van de verenigingen over deze periode opgeschort of kwijtgescholden. Het effect van de coronamaatregelen is tot op heden merkbaar. De vaste lasten bleven grotendeels terwijl veel inkomsten wegvielen. De liquiditeit, exploitatie en eigen vermogen van de wijk- en dorpshuizen is sterk gereduceerd. Met de voorgestelde maatregel helpen we voorkomen dat ze in financiële problemen komen. Voorwaarde voor compensatie is dat de wijk- en dorpshuizen niet alsnog huren innen bij verenigingen.

2.1 De exploitatietekorten compenseren we deels met compensatie van het Rijk.

We hebben de coronaschade in de exploitaties onderzocht op:

- inkomstenderving bij huur
- inkomstenderving bij horeca
- Extra kosten voor huisvesting, hygiëne maatregelen.
- Personele kosten

De aan de coronamaatregelen toe te rekenen exploitatieverliezen bedragen € 191.097,--. Vanuit het Rijk ontvangen we € 83.000,-- aan financiële compensatie. We willen ook de overige

exploitatieverliezen van € 108.097,-- compenseren. Hierdoor kunnen de wijk- en buurthuizen voortbestaan.

2.2 Wijk- en dorpshuizen moeten zoveel mogelijk van de bestaande (landelijke) steunmaatregelen gebruik maken.

De compensatie via de gemeente is aanvullend op de landelijke steunmaatregelen zoals NOW/TOGS/TVL. De wijk- en dorpshuizen moeten zoveel mogelijk van deze regelingen gebruik maken. Bij de beoordeling van de exploitatietekorten hebben we dit meegenomen. Niet alle wijk- en dorpshuizen komen voor alle regelingen in aanmerking. Niet alle accommodaties voldoen aan de SBI codelijst. Zij hebben hiervoor een e-herkenning nodig, aan te vragen bij de Kamer van Koophandel. De KvK kent deze toe aan organisaties of ondernemingen de hand van de omschrijving van activiteiten. Uit de beschrijving hiervan leidt KvK een of meerdere SBI codes af.

Ook gelden de steunregelingen vaak voor een beperkte periode. In de praktijk waren de accommodaties van 16 maart tot 1 juni, soms tot september gesloten. Daarop nog een korte sluiting in oktober. En ook daarna konden activiteiten niet of beperkt doorgaan. We willen deze kosten/inkomstenderving niet afwentelen op de (gebruikers van de) accommodaties. Het voorstel voor compensatie als gevolg van Covid-19 is gebaseerd op de inkomstenderving tot 1 oktober en de te verwachte inkomstenderving tot en met 31 december.

3.1 We ondersteunen wijk- en dorpshuizen in de coronacrisis, wat indirect samenhangt met het ondersteunen van de maatschappelijke gebruikers en verenigingen.

Een aantal accommodaties in de kleine dorpen functioneert volledig zelfstandig door bewoners. Zij hoeven daarom geen jaarrekeningen te overleggen aan de gemeente. Alle wijk- en dorpshuizen hebben exploitatietekorten als gevolg van Covid-19. De gemeente wil de exploitatietekorten compenseren van alle wijk- en dorpshuizen over de periode 16 maart – 31 december 2020. Het compenseren van exploitatietekorten van de wijk- en dorpshuizen kost maximaal € 191.097,--. Maar we ontvangen ook een vergoeding van het Rijk van € 83.000,--. Per saldo kosten de maatregelen de gemeente naar verwachting afgerond € 108.097,--. We stellen voor deze als nadeel op te nemen in de jaarrekening van 2020.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1 We compenseren meer huurkosten dan het Rijk vergoedt.

Vanuit de gemeenteraad is er brede steun om te zorgen dat we verenigingen, organisaties en instellingen in het programma Voorzieningen voor Sport, Cultuur en Ontmoeten goed faciliteren in deze moeilijke periode. De wijk- en dorpshuizen maken hier een onderdeel van uit. De compensatie van het Rijk dekt helaas niet alle kosten. Echter we vinden het niet redelijk om de gebruikers huur te laten betalen voor de wijk- en dorpshuizen die ze niet konden gebruiken en vervolgens het probleem te leggen bij deze wijk- en dorpshuizen. Daarom compenseren we deze tekorten van uit eigen middelen. Ook om mogelijke (juridische) conflicten met huurders en wijk- en dorpshuizen te voorkomen.

1.2 Het budget voor de compensatie van wijk- en dorpshuizen is een maximumbedrag.

Alle wijk- en dorpshuizen hebben inspanningen verricht om de exploitatietekorten te minimaliseren. We stellen op basis van een inventarisatie deze compensatie ter beschikking. Het totaal aangevraagde bedrag voor compensatie is hoger dan het bedrag dat beschikbaar is gesteld met de landelijke regeling, we stellen voor het totaal te verwachte exploitatietekort als gevolg van Covid-19 te compenseren en dit bedrag naar rato te verdelen over de accommodaties.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Wij compenseren de verwachte exploitatietekorten over de periode 16 maart tot met 31 december 2020. Dit is een bedrag van € 191.097,--. We verrekenen hierbij de compensatie die we ontvingen van het Rijk (€ 83.000,--). Per saldo kosten maatregelen de gemeente € 108.097,--. Deze kosten nemen we als nadeel op in de jaarrekening van 2020.

b. Privacy

N.v.t

c. Communicatie

We informeren de dorps- en wijkhuizen schriftelijk over compensatie van de exploitatietekorten als gevolg van COVID-19. We publiceren dit besluit ook op de website van de gemeente Oss.

d. Uitvoering

VB: Informeren wijk- en dorpshuizen

MAC-COM: Besluit publiceren op www.oss.nl

GF&C: uitkeren compensatieregeling

e. Overlegd met

G. Braicks (GF&C)

W. Mentink (VB)

P. Noten en M. Megens (M&M)

S. Hofman (VB)

Bijlagen

Samenvatting

Vanwege COVID-19 maatregelen waren veel van wijk- en dorpshuizen tussen half maart en 1 juni 2020 gesloten. Inmiddels zijn deze (onder voorwaarden) weer open. De gemeenteraad heeft opgeroepen om verenigingen en amateurorganisaties zoveel mogelijk te ontzien. Zij heeft de wijk- en dorpshuizen gevraagd hier ook gevolg aan te geven. Wijk- en dorpshuizen hebben hun activiteiten moeten staken. Dit heeft gevolgen voor grote groepen bewoners: zij zijn hun ontmoetingsplek kwijt; missen vaste sociale contacten. Het sociaal anker voor velen valt weg. Met

het compenseren van de exploitatieverliezen blijven de wijk- en dorpshuizen bestaan. Vanuit het Rijk ontvangen we financiële compensatie. Vanuit het rijk worden we deels gecompenseerd voor de exploitatietekorten voor wijk- en dorpshuizen. We nemen nu een deelbesluit gelet op de termijnen van landelijke regelingen. Over compenserende maatregelen in het kader van Covid-19 voor andere maatschappelijke organisaties nemen we een afzonderlijk besluit op basis van landelijke regelingen.